

Müüt	Tegelikkus
"Lapsed ei ole seksuaalselt aktiivsed, seega pole vaja neid nii noorelt vaksineerida."	HPV-vaktsiin toimib kõige paremini enne nakatumist, seega on varajane vaksineerimine väga oluline.
"HPV on ainult naiste probleem."	HPV mõjutab ka mehi – HPV võib põhjustada vähki ja tõsiseid terviseprobleeme. Poisid ja mehed on viiruse edasikandjad.
"Vaktsiin võib mõjutada viljakust."	Uuringud ei ole näidanud mingit seost HPV-vastase vaktsiini ja viljatuse vahel.
"Vaktsiin on uus ja pole piisavalt uuritud."	HPV-vaktsiin on olnud kasutusel 2006. aastast. Vaktsiini ohutust ja efektiivsust on põhjalikult uuritud.
"Kui mul on juba olnud HPV, pole mõtet vaksineerida."	Vaktsiin kaitseb üheksa erineva HPV tüve eest – isegi kui oled ühega varem nakatunud, võib vaktsiin sind teiste eest veel kaitsta.

5 PÕHJUST, MIKS VAKTSINEERIDA HPV VASTU

Tõhus kaitse vähi vastu.

HPV-vastane vaktsiin kaitseb üheksa HPV-tüübi põhjustatud vähivormi eest (nt päraku-, hääbeme-, emakakaela- ja tupevähk, peenise- ja anaalvähk, suu- ja neeluvähk), mis põhjustavad 90% HPV tekitatud vähkidest, ning soolatüügaste ja teravate kondüloomide eest genitaalpiirkonnas."

Vaktsiin toimib kõige paremini enne viirusega kokku puutumist.

HPV levib sageli läbi intiimse puudutuse või suudluse, mistõttu on oluline vaksineerida enne seksuaalelu algust.

Kaitseb ka poisse ja mehi.

Meestel on HPV seotud suu-, neelu-, päraku- ja peenisevähi tekkega. Lisaks võivad nad olla viiruse kandjad ja levitajad, mistõttu kaitseb vaksineerimine ka nende partnerit.

Vaksineerimine on ohutu ja efektiivne.

HPV-vastased vaktsiinid on olnud kasutusel 2006. aastast, nende mõju on põhjalikult uuritud. Näiteks on emakakaelavähi esinemissagedus ulatuslikult vähenenud Austraalias, kus 2007. aastal alustati tüdrukute HPV-vastase vaksineerimisega ning kuus aastat hiljem laienes programm ka poistele. HPV-vastase vaktsiini levinud kõrvaltoimed on kerged ja kiirelt mööduvad.

Vaktsiin on kui turvakilp.

Kui piisavalt paljud noored end vaksineerivad, on kogu ühiskond turvalisem - haigusel ei ole võimalusi edasi kandumiseks.

HPV-vastane vaksineerimine

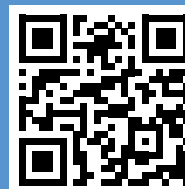
KAITSE OMA TULEVIKKU!

HPV on laialt levinud viirus, mis ohustab kõiki noori. Enamik vaksineerimata inimesi nakatub elu jooksul mõne HPV tüübiga, sageli ise sellest teadmata.

HPV-vastane vaksineerimine on tõhus ja turvaline viis ennetada viiruse põhjustatud haigusi ja vähki.

Küsimuste korral võta ühendust oma perearsti või pereõega.

Perearsti nõuandetelefon **1220**

vaksineeri.ee

vaksineeri.ee
terviseportaal.ee

TERVISEKASSA

TERVISEAMET

HPV-GA NAKATUB ELU JOOKSUL ENAM KUI 80% INIMESTEST

Inimese papilloomiviirus (HPV) on Eestis laialt levinud. HP-viirusel on enam kui 150 erinevat tüüpi. Enamik inimesi nakatub elu jooksul mõne HPV tüübiga.

NAKATUDA ON LIHTNE

Kõige sagedamini levib HPV seksuaalvahekorra ajal ja nakatuda võib juba esimesel seksuaalkontaktil. 25% noortest nakatuvad HPV-ga aasta jooksul pärast suguelu alustamist.

Kuid nakatumiseks piisab ka lihtsalt intiimsetest puudutustest. Enamik seksuaalselt aktiivsetest inimestest nakatub HPV-ga vähemalt üks kord elu jooksul.

Viirusel puuduvad silmaga nähtavad sümptomid, mille järgi nakatunud inimest ära tunda. Seepärast on viirusel väga lihtne levida. Viirus võib püsida inimese kehas aastaid, ilma et nakatunud inimene isegi sellest teaks.

Viiruse tüüpe jaotatakse kõrge vähiriskiga, piiratud vähki tekitava toimega ja madala riskiga tüüpideks. Enamasti suudab nakatunud inimese immuunsüsteem viiruse mõne kuu või aasta jooksul ise hävitada.

HPV VÕIB TEKITADA VÄHKI

Osali inimestest ei õnnestu aga HPV-st nii lihtsalt vabaneda ja viirus jääb organismi püsima pikaks ajaks. Sellisel juhul võib viirus põhjustada rakumuutusi, millest võib tulevikus areneda vähk. Selleks võib kuluda mitmeid aastaid või isegi aastakümneid.

Igal aastal haigestub Eestis HPV põhjustatud vähki enam kui 300 inimest, neile lisanduvad ligikaudu 3200 vähieelse seisundi juhtu. Suurema osa HPV põhjustatud vähkidest moodustavad emakakaela- vähid naistel ning pea- ja kaelapiirkonna vähid, millesse haigestuvad sagedamini mehed.

HPV PÕHJUSTAB ÜLE 98% EMAKAKAELAVÄHKIDEST

Eestis on haigestumus ja suremus emakakaelavähki kõrgeim Euroopas. Emakakaelavähi ennetamiseks on lisaks HPV-vastasele vaktsineerimisele oluline osaleda

sõeluuringul. Eestis kutsutakse emakakaelavähi sõeluuringule 30–65-aastaseid naisi iga viie aasta tagant. Sõeluuringud on sihtrühma kuuluvatele naistele, sealhulgas ravikindlustamata naistele, tasuta ja neid tehakse erinevates tervishoiuasutustes üle kogu riigi. Lisaks on võimalik HPV-test ka koju tellida.

Enamik HPV tüüpidest põhjustab healoomulisi muutusi nahal nagu soolatüükad või genitaaltüükad, mis on küll ebameeldivad, kuid mitte eluohtlikud. Mõned kõrge riskiga HPV tüübid võivad aga põhjustada vähki, näiteks emakakaela-, pära-, peenise-, tupe-, hääme- või suuõõnevähki. Just nende ohtlike tüvede vastu pakub kaitset HPV-vastane vaktsiin.

VAKTSINEERIMINE KAITSEB NII HAIGESTUMISE KUI KA NAKATUMISE EEST

HPV vastu vaktsineerimine hoiab ära enam kui 90% HPV põhjustatud vähkidest ja annab haiguse vastu pikaajalise kaitse.

Mida rohkem inimesi on vaktsineeritud, seda väiksem on HPV-ga seotud vähijuhtude arv tulevikus.

Uuringud näitavad, et HPV-vastane vaktsineerimine vähendab märkimisväärselt HPV-ga seotud vähijuhtude arvu. Teiste riikide kogemusest näeme, et piisava vaktsineerituse taseme saavutamisel väheneb HPV-nakkuse levik kogu elanikkonnas. Mitmes riigis, näiteks Austraalias, on juba täheldatud emakakaelavähi vähenemist vaktsineeritud põlvkondades. Nii aitab vaktsineerimine luua turvalisemat tulevikku meie kõigi jaoks.

HPV VASTU SAAVAD TASUTA VAKTSINEERIDA KÕIK NOORED

Vaktsineerimine on kõige tõhusam enne viirusega kokku puutumist ja enne seksuaalelu algust ehk vanuses 12–14 aastat. Kuid vaktsineerimine võib olla tõhus ka hilisemas eas. Seepärast saavad tasuta vaktsineerida kõik 12–18-aastased noored.

VAKTSINEERIMISEKS ON VAJALIK LAPSEVANEMA NÕUSOLEK

Vaktsineerimine toimub enamasti koolis ja kooliõde küsib selleks alaealise lapse vanemalt kirjaliku nõusoleku. Põhjendatud juhtudel võib vaktsineerimine toimuda ka perearsti juures. 18-aastastel noortel vanema nõusolekut vaja ei ole. Alates 18. eluaastast saab end HPV vastu vaktsineerida ka paljudes apteekides üle Eesti.

HPV VAKTSIIN ON OHUTU JA EFEKTIIVNE

HPV vastu vaktsineeritakse Eestis ühe doosiga. Viimaste teadusuuringute andmetel piisab ühest doosist, et saada pikaajaline kaitse HPV-nakkuse ja selle põhjustatud vähkide vastu. Vaktsiin süstitakse õlavarre lihasesse.

HPV-vastane vaktsiin on ohutu – kõige levinumad on kerged kõrvalnähud:

- süstekoha valu;
- punetus;
- turse.

Harvem võivad esineda palavik ning pea- ja lihasvalu, mis mööduvad tavaliselt mõne päevaga.

Palaviku või peavalu korral võib nähtude leevendamiseks võtta paratsetamooli või ibuprofeeni. Kui nähud kestavad kauem kui paar päeva või muutuvad aja jooksul raskemaks, tuleb sellest rääkida kooliõele või perearstile.